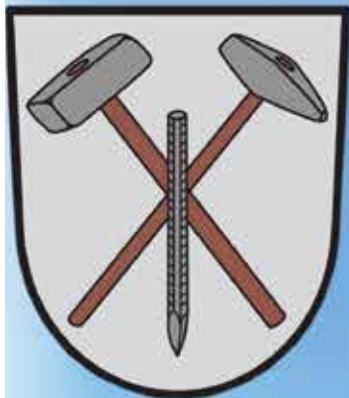

Prosetínský zpravodaj

3/2024

Události posledních měsíců v obci

Nádrže na přebytečnou důlní vodu

Regulace hladiny důlní vody v lomu U Kreminů začala dle plánu zakopáním akumulčních nádrží.

Nádrže (2 x 16 m³) nám umožní nejen zalévat hrací plochy hřiště a další obecní pozemky. V současné době řešíme jak vodu z nádrží využít v zimě k vytápění a v létě k chlazení nové budovy.

Důlní nádrž

Práce pokračují položením trubek ke kontejnerům na bio odpad. Na přelomu září a října začne vrtání skalního masivu pod hladinou. Vše by mělo být dovršeno na jaře 2025 vyasfaltováním povrchu komunikace směrem k lomu. Do té doby bude povrch zpevněn kamenivem.

Obecní kompostér

U ČOV vyrostl obecní kompostér. O druhu tohoto kompostéru jste si mohli více přečíst v Reportáži z Nizozemska. Tam jím vytápěli komunitní budovu, my jím budeme vytápět sušárnu kalu.

Odlučovače tuků

V ZŠ a MŠ byly odlučovače tuků v havarijním stavu, tak jsme je vyměnili. Oleje a tuky dělají v kanalizaci velkou nepříhebnost. Když to hodně zestruční, platíme kvůli tomu vyšší stočné.

Hledáme nového kolegu

Starosta obce Prosetín vyhlašuje v souladu se zákonem č. 312/2002 Sb.
VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ NA PRACOVNÍ MÍSTO:

Pracovník obce – dělník, řidič, úklid obce, obsluha ČOV

- Pracovní poměr na dobu určitou 1 rok s možností prodloužení
- Plný pracovní úvazek
- Odměňování dle nařízení vlády č. 264/2022 Sb. o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, dle praxe
- Zkušební doba 3 měsíce

Hlavní zaměření činnosti:

- údržba a úklid veřejných prostranství
- obsluha strojů a komunální techniky
- obsluha ČOV

Místo výkonu práce:

Obecní úřad Prosetín, místní části Malinné a Mokrášy

Požadavky:

- Věk minimálně 18 let
- Státní občanství ČR
- Bezúhonnost
- Nutný souhlas s očkováním proti žloutence (obsluha ČOV)
- Praxe v oboru řízení motorových vozidel
- Platný řidičský průkaz skupiny B, T s aktivním využíváním
- Průkazy – obsluha motorové pily a křovinořezu výhodou
- Ochota k dalšímu sebevzdělávání

Ostatní předpoklady:

- Zdravotní způsobilost pro výkon profese řidiče
- Způsobilost k fyzicky náročné práci
- Organizační a komunikační schopnosti

Nástup: od 11/2024 nebo dle dohody

Náležitosti přihlášky:

- jméno, příjmení, titul
- datum a místo narození
- místo trvalého pobytu
- státní příslušnost
- číslo občanského průkazu
- telefonní spojení
- datum a podpis

Součástí přihlášky:

- strukturovaný životopis + přehled dosavadní praxe
- výpis z evidence rejstříku trestů (ne starší než 3 měsíce)
- kopie řidičského a profesního průkazu řidiče
- výpis z evidenční karty řidiče prokazující, že uchazeč nemá soudem nebo správním orgánem uložen trest zákazu řízení motorových vozidel a nebyl mu v posledních 5 letech takový trest uložen

Pro přijetí přihlášky jsou nezbytné všechny výše uvedené dokumenty. Nebudou-li dodány v předepsaných lhůtách, považuje se přihláška za neplatnou.

Termín a místo podání přihlášek:

nejpozději do **11. 10. 2024** poštou na adresu obecního úřadu
(Obec Prosetín, Prosetín 22, 539 76 Prosetín) nebo prostřednictvím podatelny.

POJĎTE S NÁMI

ZPÁTKY DO ŠKOLY

VÝZVA PRO PAMĚTNÍKY

DO 30. ZÁŘÍ 2024

NAPIŠTE NÁM SVOU VZPOMÍNKU, SVŮJ VTIPNÝ, NEBO ZAJÍMAVÝ ZÁŽITEK ZE ŠKOLNÍCH LET. PODĚLTE SE S NÁMI. MOC DĚKUJEME.

Své práce můžete vhodit do schránky ZŠ, nebo odeslat na email.
(lfrisova@zsmsprosetin.cz)

Srdečné pozvání na oslavy

95. výročí školy
45. výročí školky

26. října 2024
od 10 hodin

Čeká na Vás bohatý program
plný nezapomenutelných zážitků,
nebude chybět ani občerstvení.

Těšíme se na společné setkání.

OBEC PROSETÍN ZVE K DALŠÍMU CYKLU
PŘEDNÁŠEK VIRTUÁLNÍ UNIVERZITY TŘETÍHO
VĚKU PEF ZČU,
TENTOKRÁT NA TÉMA

GENEALOGIE - HLEDÁME SVÉ PŘEDKY

KURZ POSLUCHAČE
SEZNÁMÍ SE
ZÁKLADNÍMI POJMY
Z OBLASTI
GENEALOGIE A
POSKYTNE JIM
INFORMACE O TOM,
JAK ZAČÍT PÁTRAT
PO SVÝCH
PŘEDCÍCH.

TERMÍNY PŘEDNÁŠEK:
09.10., 23.10., 06.11., 20.11., 04.12., 18.12.

KURZ BUDE PROBÍHAT V ZŠ PROSETÍN VŽDY OD 16:00.
CENA CELÉHO KURZU JE 400,-KČ

Stávající studenti se nemusí předem přihlašovat, sejdem se na první přednášce, kde vyplníme přihlášky a bude vybráno kurzovné.
Noví zájemci se hlásí u Lucie Šíkové, tel. 777 151 944, nebo luckasiklova@email.cz

Pomáháme Vám bydlet podle vlastních představ

Swiss Life Select Reality patří mezi největší realitní společnosti na českém trhu. Profesionalita, individuální přístup a zejména spokojenost každého klienta je pro nás samozřejmou prioritou.

Zajišťujeme:

- prodej nemovitosti
- bezpečný výkup nemovitosti
- pronájem nemovitosti
- ocenění nemovitosti zdarma
- rozdělení majetku
- odhad ceny pro dědictví či darování
- vyřešení i vaší finanční situace
- oddlužení nemovitosti
- poradenství při investiční koupi

Můžete se spojit

Swiss Life Select je přední finančně poradenskou společností, která poskytuje celosvětově více než 160 let komplexní finanční služby na nejvyšší kvalitativní úrovni korporátní, prémiové klientele, ale také třeba klíčovými zaměstnancům, či úspěšným firmám. Je součástí koncernu švýcarské finanční skupiny Swiss Life, předního poskytovatele penzijních a finančních řešení v Evropě.

Věra Bakošová
+420 733 273 467
vera.bakosova@swisslifeselect.cz

Swiss Life Select Reality s.r.o.
+420 800 77 55 77
info-reality@swisslifeselect.cz
www.swisslife-reality.cz

Dobrovolní hasiči Prosetín

25 JEDNOTEK A 25 SBORŮ DOBROVOLNÝCH HASIČŮ ZÍSKALO NOMINACI K OCENĚNÍ DOBROVOLNÍ HASIČI ROKU A MEZI NIMI JE I NAŠE VÝJEZDOVÁ JEDNOTKA HASIČŮ PROSETÍN

Desetičlenná odborná porota nominovala 25 jednotek sborů dobrovolných hasičů obcí a 25 sborů dobrovolných hasičů a hasičských sborů z celé ČR na ocenění Dobrovolní hasiči roku 2024. Ocenění bude uděleno v rámci 14. ročníku stejnojmenné ankety. Na řadu nyní přichází veřejnost, která svým hlasováním rozhodne o výsledném pořadí nominovaných. Finalisté na prvních třech místech získají díky partnerům ankety finanční a věcné dary v celkové hodnotě cca 2 miliony korun. Veřejnost může hlasovat do 20. října 2024 a to formou SMS nebo prostřednictvím webového hlasovacího formuláře.

střed-sever Čech JSSC...	1. Bolešice nad Labem	ÚSK	sever Moravy JSM...	1. Frenštát pod Radhoštěm	MSK
	2. Nové Strašecí	SČK		2. Olomouc - Černovír	OLK
	3. Praha - Zbraslav	PHA		3. Opatovice	OLK
	4. Třinec - Štěpánov	SČK		4. Velký Týnec	OLK
	5. Žebrák	SČK		5. Velký Újezd	OLK
jih-východ Čech JVC...	1. Chlum u Třeboně	JČK	jih Moravy JIM...	1. Adamov	JMK
	2. Nýrsko	PLK		2. Jihlava	VYS
	3. Ostrov	KVK		3. Letovice	JMK
	4. Podolí I	JČK		4. Šumá	JMK
	5. Světlá nad Sázavou	JČK		5. Velká Bělá	VYS
východ Čech JVC...	1. Bartolice v Orlických horách	KHK			
	2. Horní Maršov	KHK			
	3. Ohrožďany	KHK			
	4. Prosetín	PAK			
	5. Tanvald Šumavsko	LBK			

HASIČI Prosetín postoupili do finále

Ankety Dobrovolní Hasiči Roku 2024 v kategorii jednotky

Tímto bychom tě poprosili o zaslání hlasu pomocí SMS ve tvaru

HASICI JVC4

A odeslat na 900 77 06. Cena SMS je 6,- Kč

A nebo na webu <https://www.adhr.cz/hlasovani-jednotky/>

Podpořte prosím naše hasiče svým hlasem v této anketě a pomozte jim získat nemalou finanční odměnu.
Více o hlasování na letáčku.
Předem děkujeme

Sdílená energie

Jak a proč začít sdílet elektřinu, aneb začátek komunitní energetiky

Od 1. července tohoto roku máme díky novele zákona ke komunitní energetice Lex OZE II nové příležitosti ohledně „nákupu“ elektřiny. Jedná se o sdílení energie vyrobené z obnovitelných zdrojů, u nás fotovoltaická elektrárna, do budoucna třeba i větrná elektrárna, případně lze využít i vodní. Spouště lidem je toto téma velmi vzdálené. Když se o tom začne někde mluvit, lítají vzduchem pojmy, kterým běžný člověk nerozumí. Pojdme si proto tuto problematiku vysvětlit a zjistit, jaké výhody pro nás má...

Základní pojmy

Komunitní energetika

Účelem komunitní energetiky je podpora decentralizace a demokratizace energetiky, zvyšování zapojení obnovi-

telných zdrojů energie, zvyšování energetické účinnosti a opatření proti energetické chudobě a to zejména na úrovni domácností a malých a středních podniků

Aktivní zákazník

Aktivní zákazník je subjekt, který je držitelem odběrného místa, odebírá elektřinu, a navíc je výrobcem, tzn. instaloval zdroje k výrobě elektřiny a elektřinu, kterou vyrábí, má právo nyní sdílet s využitím distribuční či přenosové soustavy. Je to tedy forma pro sdílení vyrobené elektřiny v užší komunitě. Sdílí elektřinu pouze sám sobě (např. z domu na chatu), nebo rodině, známým, příspěvkové organizaci, obchodní společnosti.

Pokud nechceme zakládat energetické společenství, můžeme využít tuto formu a jediná povinnost je bezplatně se registrovat u Elektroenergetického datového centra (EDC).

Energetické společenství

Energetické společenství je forma organizace, která umožňuje skupině fyzických osob, podniků nebo územních samospráv sdílet výhody vyrobené energie, typicky z obnovitelných zdrojů.

Musí mít podobu právnické osoby, ovšem sami zakladatelé si mohou zvolit, zda jim bude vyhovovat spíše forma spolku, družstva či jiné obdobné korporace.

Jejich hlavním účelem není tvorba zisku, nýbrž poskytování environmentálních, hospodářských a sociálních výhod členům a komunitě, kde žijí. Zároveň musí být založena na principu otevřenosti, dobrovolnosti a demokratického rozhodování.

Rozeznáváme dva typy energetických společenství: občanské energetické společenství (OES), které se v českém energetickém zákoně nazývá jako energetické společenství a společenství pro obnovitelné zdroje (SOZE) v českém zákoně najdete pod stejnojmenným názvem. Tyto dva typy odlišuje, jaký druh energie mohou z obnovitelných zdrojů vyrábět. Zatímco energetická společenství jsou limitována pouze na elektřinu, společenství pro obnovitelné zdroje energie mohou investovat i do tepelné energie.

V každém společenství může existovat jedna nebo více skupin sdílení (tj. skupin osob, které mezi sebou sdílí elektřinu a jsou za tímto účelem zaregistrované u EDC).

Do 1. 7. 2026 je každá skupina sdílení omezena na území 3 obcí s rozšířenou působností a maximálně 1 000 registračních čísel předávacích míst (EAN).

Společenství je povinné ohlásit zahájení výkonu své činnosti Energetickému regulačnímu úřadu (ERÚ) a také se musí zaregistrovat u EDC.

Skupina sdílení

Skupina sdílení je základní stavební jednotka pro sdílení energie. A je několik typů skupin sdílení, které se řídí dalšími pravidly.

- Sdílení ve skupině do 11 odběrných a předávacích míst (také aktivní zákazník)
 - Maximální počet vyroben a spotřebních míst ve skupině je 11.
 - V této skupině může účastník sdílet elektřinu sám sobě (např. z domu na chalupu) nebo s odběrnými místy jiných zákazníků (např. se sousedy, s rodinou, se známými).
 - V jedné skupině může být až několik vyroben elektřiny, ale do jednoho odběrného místa lze sdílet elektřinu maximálně z pěti vyroben.

- Sdílet je možné napříč republikou i distribučními územími.
- Na sdílenou elektřinu se vztahují stejné distribuční poplatky jako na elektřinu odebranou ze sítě.

- Sdílení v bytovém domě
 - U této skupiny musí být splněna podmínka, že všechna odběrná místa jsou k distribuční síti připojena prostřednictvím jedné společné hlavní domovní skříně.
 - Elektřina sdílená v rámci bytového domu je osvobozena od distribučních poplatků.
 - V rámci skupiny sdílení smí být k odběrnému místu připojeno maximálně 5 vyroben.
 - Může mít až 1000 členů (výrobních a spotřebních EAN) a musí být zaregistrována v informačním systému Elektroenergetického datového centra (EDC).

- Sdílení v energetických společenstvích
 - V jednom energetickém společenství může fungovat více skupin sdílení, ale skupina nemůže existovat sama o sobě.
 - V případě Společenství pro obnovitelné zdroje dále platí podmínka, že zapojená místa musí být na souvislém území správních obvodů nejvýše tří obcí s rozšířenou působností nebo na území hlavního města Prahy.

V rámci jedné skupiny sdílení zatím nelze kombinovat sdílení bez využití distribuční soustavy (bytový dům) a s využitím distribuční soustavy (širší komunita).

EDC

Elektroenergetické datové centrum, a. s., (EDC) je společnost, jejímž úkolem je zajistit správné zaúčtování energetických toků mezi odběrnými místy zapojenými do sdílení elektřiny.

Jeho úkolem je zajišťovat komunikaci a předávání dat mezi účastníky sdílení. Mezi ně kromě odběrných míst, která se ho přímo účastní, patří také třeba dodavatelé energií, distributoři nebo Energetický regulační úřad.

Předávací místo

Místo, kde dochází k výrobě nebo odběru elektřiny.

Každé předávací místo může být jen v jedné skupině sdílení.

Rozdíl mezi dodávkou a sdílením energie

Dodávka a sdílení elektřiny jsou dvě různé věci. Většina dodavatelů elektřiny jsou pouze obchodníci, kteří energii přeprodávají, nevyrábí je. Sdílení energie je situace, kdy si aktivní zákazníci, společenství nebo jeho členové tuto energii vždy vyrobili sami.

Podmínky sdílení jsou mnohem jednodušší, než běžná dodávka elektřiny. Nepotřebujete žádnou licenci na obchod s elektřinou, nenesete odpovědnost za odchylku, sdílení má pouze doplňkový charakter ke standardní dodávce. A zatímco hlavním cílem standardní dodávky elektřiny je zisk (či generování pravidelného příjmu) výrobce a všech obchodníků zapojených v řetězci prodeje, hlavním smyslem sdílení je vzájemná podpora zapojených členů a naplňování jejich environmentálních a sociálních potřeb. Tzn.

pokračování na str. 8

pokračování ze str. 5

potřeb příliš nezatěžovat životní prostředí svým způsobem života a maximálně využívat pro svoji spotřebu energii získanou z přírodních obnovitelných zdrojů získanou co nejeektivnějším způsobem.

A jak to vlastně funguje?

Při odběru elektřiny si každý vybaví fyzický přesun elektřiny skrz natažené elektrické vedení až do místa odběru. Doposud mohli výrobci elektřiny z obnovitelných zdrojů (malé FVE, panely na domech, apod.) dodávat nespotřebovanou energii pouze do hlavní distribuční sítě a prodávat ji hlavnímu výrobcí. Od 1. července má takovýto výrobce možnost tuto energii nabídnout ke „spotřebě“ i někomu dalšímu. Fyzicky ji zase dodává do hlavní distribuční sítě, protože není možné ji odlišit od zbytku energie a zajistit reálný přesun z výrobního do spotřebního místa. Toto sdílení probíhá pouze jako virtuální účetní proces, a to úpravou faktury od Vašeho stávajícího dodavatele, který Vám i nadále dodává elektřinu.

Pokud se rozhodnete využít sdílenou energii, budete potřebovat elektroměr s tzv. průběhovým měřením, který vyhodnocuje spotřebu v 15minutových intervalech. Aktivní zákazníci i členové energetického společenství mají nárok na bezplatnou instalaci tohoto elektroměru od distributora do 3 měsíců od podání žádosti.

Aby bylo sdílení možné, je potřeba založit výše zmíněnou skupinu sdílení zaregistrovanou u EDC. Alespoň jedna osoba musí vlastnit výrobu elektřiny připojenou do sítě (nejčastěji fotovoltaickou elektrárnu). Z výroby může přebytky nespotřebované elektřiny provozovatel sdílet sám sobě nebo do dalších odběrných míst ve skupině sdílení. Ke sdílení elektřiny dochází pouze v již zmíněných v 15minutových intervalech, ve kterých se na jednom místě elektřina vyrábí a na jiném místě spotřebovává. EDC vyhodnocuje na základě dat z elektroměrů, zda ke sdílení došlo. To vše probíhá virtuálně.

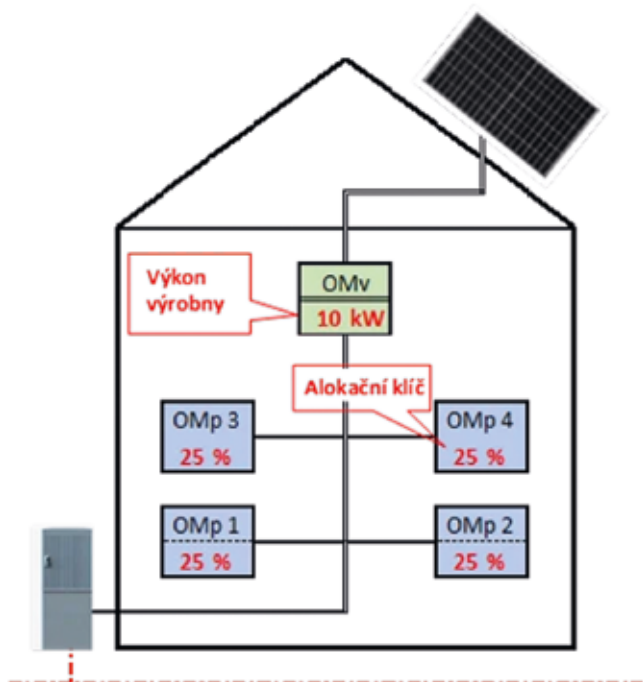
V případě, že v rámci 15minutového měřicího intervalu máte spotřebu vašeho odběru vyšší, než je dostupná elektřina z výroby, čerpáte v tomto časovém intervalu elektřinu z rozvodné sítě prostřednictvím svého dodavatele elektřiny. Pokud máte v rámci 15minutového měřicího intervalu spotřebu vašeho odběru nižší, než je dostupná elektřina z výroby, je vaše spotřeba v daném časovém intervalu plně pokryta z výroby. A pokud je v rámci 15minutového měřicího intervalu vyrobeno více elektřiny, než je možné spotřebovat ve stejném období mezi sdílenými odběrnými místy, dochází k přetoku vyrobené elektřiny do sítě.

Metody sdílení

V současné době je u nás možná pouze jedna metoda sdílení, a to je statická. (Od 1. 7. 2026 budou možné všechny existující metody sdílení, ty však teď rozepisovat nebudu). V této metodě sdílení se alokačním klíčem podle předem stanovených a neměnných procent přesně a staticky rozděluje sdílená elektřina.

Alokační klíč

Alokační klíč je označení pro způsob rozdělení sdílené elektřiny v rámci společenství v každém vyhodnocovacím

15minutovém intervalu. Jde o procentuální rozdělení vyrobené elektřiny mezi jednotlivé členy dle spotřeby v daném okamžiku. Součet alokací musí dát dohromady 100 %. Takovéto rozdělování elektřiny je buď jednokolové, nebo více kolové.

Př. jednokolového rozdělení:

Máme energetické společenství 5 členů. Základní škola, kadeřnický salon a tři rodinné domy. Domluví se mezi sebou, že 50 % půjde základní škole, 20 % kadeřnickému salonu a po 10 % mezi rodinné domy. Pokud FVE v daném 15minutovém intervalu vyrobí 20 kWh, případně základní škole 10 kWh, kadeřnickému salonu 5 kWh a do rodinných domů do každého 1,66 kWh. Pokud některý z nich vyrobenou elektřinu nespotřebuje v daném intervalu nespotřebuje, v případě jednokolového rozdělení tuto elektřinu již nikdo další využít nemůže.

Př. více kolového rozdělení:

Máme to samé společenství 5ti členů. Ti se domluví, že v prvním kole půjde 50 % základní škole a 50 % kadeřnickému salonu. Tzn. dle předchozího příkladu 10 kWh hodin půjde do školy a 10 kWh do kadeřnického salonu. V případě, že jeden z těchto odběratelů neodebere všechnu vyrobenou elektřinu, rozděluje se v následujícím kole a to dle domluveného alokačního klíče. V tomto případě se domluvili, že přebytek půjde rovným dílem do třech rodinných domů ve společenství.

Zdroje:

https://www.mzp.cz/cz/energeticka_spolecenstvi
<https://www.uken.cz/blog/obcanske-energeticke-spolecenstvi-vs-spolecenstvi-pro-obnovitelne-zdroje-energie-kde-je-rozdil>
<https://www.fbadvokati.cz/cs/clanky/9485-aktivni-zakaznik-versus-energeticke-spolecenstvi-co-si-vybrat-a-za-jakych-podminek>
<https://www.pre.cz/sdileni/>
<https://www.uken.cz/blog/metody-sdileni-elektriny-ktera-se-nejvice-vyplati>

Metody rozdělování elektřiny

STATICKÁ METODA	DYNAMICKÁ METODA	HYBRIDNÍ METODA
Množství elektřiny, které putuje členovi společenství ze sdílené výroby záleží na pevně daném podílu (např. v %).	Elektřina vyrobená společenstvím se přiřazuje jeho členům dle jejich aktuální spotřeby.	Kombinuje statickou a dynamickou metodu, elektřina se nejprve rozdělí dle pevného podílu a případný přebytek se rozdělí dle aktuální spotřeby členů společenství dynamicky.
ALOKAČNÍ KLÍČ S1 20 % S2 20 % S3 60 %	ALOKAČNÍ KLÍČ S1 40/80 = 50 % S2 20/80 = 25 % S3 20/80 = 25 %	ALOKAČNÍ KLÍČ – 1.krok S1 20 % S2 20 % S3 60 % Alokace v t S1 20 % * 80 kWh = 16 kWh S2 20 % * 80 kWh = 16 kWh S3 60 % * 80 kWh = 48 kWh (28 kWh přebytek) ALOKAČNÍ KLÍČ – 2. krok S1 24/28 = 86 % S2 4/28 = 14 % S3 0 Alokace v t S1 86 % * 28 = 24 kWh S2 14 % * 28 = 4 kWh S3 0 Odběr ze sítě S1, S2, S3 0 kWh Přetok celkem 20 kWh
PŘÍKLAD VYÚČTOVÁNÍ Alokace v t S1 20 % * 80 kWh = 16 kWh S2 20 % * 80 kWh = 16 kWh S3 60 % * 80 kWh = 48 kWh Odběr ze sítě S1 40 - 16 = 24 kWh S2 20 - 16 = 4 kWh S3 0 kWh (28 kWh+) Přetok celkem 20 + 28 = 48 kWh	PŘÍKLAD VYÚČTOVÁNÍ Alokace v t S1 50 % * 80 kWh = 40 kWh S2 25 % * 80 kWh = 20 kWh S3 25 % * 80 kWh = 20 kWh Odběr ze sítě S1 0 kWh S2 0 kWh S3 0 kWh Přetok celkem 20 kWh	
VÝHODY Lepší předvídatelnost předem dohodnutých podílů na sdílené elektřině.	VÝHODY Větší množství elektřiny je využito v rámci společenství.	VÝHODY Spojuje všechny výhody statické i dynamické metody a zároveň eliminuje jejich nedostatky.
NEVÝHODY Není flexibilní a nevede k využití většiny elektřiny uvnitř společenství. Pokud člen v daném intervalu sdílenou elektřinu nespotřebuje, je prodána jako přetok do sítě. To není ekonomicky příliš výhodné.	NEVÝHODY Může nepřiměřeně zvýhodnit jednotlivce s vysokou spotřebou oproti ostatním členům společenství, kteří se snaží snižovat svou spotřebu.	NEVÝHODY Menší předvídatelnost než u prosté statické metody.

Úvaha k tématu z Facebooku – pro ty, kdo ho nečtou

KAM KRÁČÍŠ KOMUNITNÍ ENERGETIKO (!) ANEK JAK NEBUDEME SDÍLET ELEKTRINU

Pamatuji si to z dětství. Když jsem přišel ze školky ubřečný, protože kámoš mě zradil a šel radši skákat s holkama přes švihadlo, maminka mi řekla: „Co tě trápí, svěť se mi. Uleví se ti.“

Takže si jdu ulevit.

Že v Evropě reálně funguje komunitní energetika, vím už několik let. Také vím, že máme jako ČR určité závazky v tomto směru. V naší obci jsme s vývojem LEX OZE počítali a aktivně se připravovali. Máme tedy v katastru obce OZE o výkonu 650 MWhod/rok. Máme od právníků v mašličkách nachystané Energetické společenství Prosetín z.s. Máme dohodu o cenách super výhodných pro odběratele i výrobce. Máme reálný plán na pokračování ve stovkách MW/rok, nezávislých na slunci. Dokonce i stát na tom v několika rovinách vydělá.

Věděl jsem, že to bude boj. Ale, že až takový...

Je jasné, že celé je to nové. A musíme začít od nuly. Sbírat zkušenosti, budovat důvěru, ladit procesy. Nelze očekávat, že od startu komunitní energetiky bude schopno společenství udat 650 MWhod/rok. Plán byl, že začneme na obecním majetku: škole, školce, ČOV, plus pár nadšenců k tomu. Dohromady tak 100 MWhod/rok. Ukážeme lidem, že to funguje. Od příštího roku nabere všechny a co vyrobíme, to i vysílíme v obci. A tady přišel náraz do zdi.

První dva nejmenovaní velcí dodavatelé (výkupci) řekli: Buď nám dáte 100 % vyrobené ele. za cca 1 Kč/kW, nebo si 100 % sdílejte s kým chcete. Ale pokud to neudáte, napereme vám neoprávněné přetoky do sítě. Ten druhý blahosklonně povolil celých 10 % na sdílení.

Korunu tomu nasadil ten třetí. Ten napsal: Není problém. Podmínkou je, že všichni odběratelé přejdou k nám, coby dodavateli.

Vždycky v historii, když se objevila nová technologie pro výrobu nebo konverzi energie, to vedlo k dynamickému růstu. Společnost bohatla. Cena energií je vrcholně sociální politické téma. Mám za zlé své Sociální demokracie, že téma nevzala za své. Snažil jsem se moc.

Vkládám naděje do Lukáše Nozara – Skladník do senátu. Pokud by chtěla třeba Kateřina Konečná zabojet za skutečné sdílení v ČR, rád budu nápomocen.

A za kolik jsme chtěli prodávat v Prosetíně kW? 1,8 až 2,1 Kč. Nechávám si od lidí nosit jejich výpisy. Zatím nejnižší cenu má kámoš s 4,08 Kč/kW. Klesli bychom na polovinu.

Otázka ale zní, chce to vůbec někdo?

Vůbec se mi neulevilo. Jdu si dát margotku ☺.

ROZBITÉ SILNICE NIŽŠÍCH TŘÍD

Je takové hezké téma snad všech předvolebních debat ve všech krajích. Že to chuděrky silnice nedávají má jistě více-ro příčin, z nichž některé se ještě vzájemně zesilují. Uznávám, že snadné a rychlé řešení není. Ale...

Asi se shodneme, že jednou z jasných příčin je PŘETÍŽENÍ nákladních vozidel. Podle vyhlášky č. 341/2002 Sb.,

o schvalování technické způsobilosti a o technických podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích existují dva okruhy limitů hmotnosti vozidel. Notoricky známá celková hmotnost vozidla a zatížení jednotlivých náprav. Je to úplně jednoduchá fyzika a všichni tak nějak cítíme, že na počtu kol záleží.

Největší povolená hmotnost silničních vozidel nesmí překročit:

a) u motorových vozidel s dvěma nápravami	18 t,
b) u motorových vozidel se třemi nápravami	25 t,

je-li hnací náprava vybavena dvojitou montáží pneumatik a vzduchovým pérováním nebo pérováním uznaným za rovnocenné, nebo pokud je každá hnací náprava opatřena dvojitou montáží pneumatik a maximální zatížení na nápravu nepřekročí 9,5 t

c) u motorových vozidel se čtyřmi a více nápravami	32 t
d) u přívěsů se dvěma nápravami	18 t
e) u přívěsů se třemi nápravami	24 t
f) u přívěsů se čtyřmi a více nápravami	32 t
g) u dvoučlankových kloubových autobusů	28 t
h) u tříčlankových kloubových autobusů	32 t
i) u jízdních souprav	48 t
j) u pásových vozidel	18 t

Debaty o přetížení vozidel se nám smrškla na celkovou hmotnost. A tato úzká podkapitola se navíc smrškla na diskuze o dynamickém vážení na dálnicích. Jenže, fyziku tím nepopřeme.

Pojďme se podívat na příklad z praxe:

Několik let věčně argumentujeme, že kamenolom ANO, ale umravňeme dopravu kameniva. Mimo jiné tím, že budeme vymáhat zákonné limity. Včetně vážení. Jedinou reakcí bylo stanovisko, že váhy se nám do obce nikam nevejdou. Chápu.

Přímo v lomech musí být vždy váha (fakturační, tedy certifikovaná). Údaj o celkové hmotnosti bychom tedy měli. A věřím, že váhový limit je skoro vždy splněn. Odhaduji ale také, že druhý váhový limit (na nápravu) je téměř vždy překračován. A to je to, co nám rozebírá silnice.

Technické řešení je úplně jednoduché. Existuje na to několik způsobů. A státní správa nebo samospráva může povinnost měřit úplně klidně nařídit jak provozovateli lomu, tak dopravci. Včetně povinného zpřístupnění naměřených dat i s fotečkou auta při výjezdu z lomu.

Proč to neděláme?

Protože to vlastně nechceme. Myslíte, že kecám?

A kam myslíte, že ten kámen auta vezou? Jinými slovy, kdo jsou dva největší zákazníci všech lomů a pískoven? Či stavby by to komplikovalo?

Je skutečně jediným řešením rozbitých silnic oblíbená mantra všech kandidátů: „navýšení prostředků do oprav!“? Ale třeba se pletu ☺.

Kamínek se vrátil ze středověku a chystá další dobrodružství

Mnozí sousedé se podivili, když na přelomu července a srpna u rybníka řinčelo brnění rytířů a dokonce tam vyrostl hrad. Nebyly to halucinace, nýbrž náš „přivesničák“! Přes padesát dobrodruhů se vydalo do hlubokého středověku odhalit tajemství rytíře Cejře, osvobodit jeho duši a najít poklad. Atmosféru navodili skuteční rytíři z Agentury Pernštejn, děti si vyzkoušely různá řemesla jako je výroba keramiky, svíček či šperků, rýžování zlata, rytířský turnaj a dokonce se pokusily dobýt hrad Rychmburk! Děti ze čtenářsko – vědeckého tábora zase vyrazily do Prahy, staly se detektivy a pro dobrodruhy připravily na závěr týdne velkolepou chemickou show.

Na rozloučení s prázdninami jsme v neděli 1. září pokřtili první Prosetínskou divadelní scénu loutkovým představením „Kocour v botách“. Atmosféra byla velmi milá a jsme moc rádi, že i dlouho po představení zněl v parčíku za školou smích a voněly opečené buřty.

A co jsme pro Vás přichystali na podzim? Pro děti vyhlásíme soutěž ku příležitosti 95. výročí založení základní školy v Prosetíně s tématem „Moje škola budoucnosti“. Děti mohou kreslit, psát, natáčet videa, ... a stejně jako v předchozím ročníku nejlepší tvůrce odměníme výletem!

Na podzim také opět rozbíháme ve spolupráci se základní školou Klub Kamínek pro nejmenší děti a jejich maminky. Pro bližší info nás kontaktujte.

Máme i jednu špatnou zprávu. Bohužel, posvícenský fotobálek letos neproběhne kvůli obsazenosti hřiště, ale již teď usilovně pracujeme na přípravě jiné akce, kterou bychom si zpestřili posvícení. Rádi bychom opět soutěžili v pečení koláčů, ale stále nás trápí chybějící zázemí pro jiné než sportovní akce.

Abychom neskončili smutně, přijměte pozvání na akci, která proběhne již tradičně koncem října – stezka odvahy. I letos hledáme dobrovolníky, kteří se nebojí stát na dvě hodinky hodnými strašidly a pomoci vytvořit pro děti nezapomenutelnou atmosféru.

Děkujeme za podporu a zveme všechny, kdo se chtějí bavit a mají chuť pomoci nám rozproudit život v naší vesnici, aby se ozvali. Vítáme i nápady na další akce, protože společně můžeme udělat Prosetín ještě lepším místem k životu. I malý kamínek může spustit lavinu!

PROSETÍNSKÝ KAMÍNEK VYHLAŠUJE

SOUTĚŽ

PRO ŽÁKY ZŠ PROSETÍN U PŘÍLEŽITOSTI 95. VÝROČÍ JEJÍHO ZALOŽENÍ

TÉMA : MOJE ŠKOLA BUDOUCNOSTI

1. VÝTVARNÁ KATEGORIE:

VYTVOŘTE KRESBU, MALBU NEBO DIGITÁLNÍ ILUSTRACI, KTERÁ ZACHYCUJE VAŠI VIZI ŠKOLY BUDOUCNOSTI

2. LITERÁRNÍ KATEGORIE:

NAPIŠTE POVÍDKU, BÁSEŇ NEBO ESEJ. JAK SE PODLE VÁS ŠKOLA ZMĚNILA OD SVÉHO ZALOŽENÍ, CO PRO VÁS ZNAMENÁ NYNÍ A JAK SI JI PŘEDSTAVUJETE V BUDOUCNOSTI?

3. VIDEO KATEGORIE:

NATOČTE VIDEO (MIN. 3 MINUTY), VE KTERÉM PŘEDSTAVÍTE SVOJI ŠKOLU. MŮŽE TO BÝT DOKUMENTÁRNÍ SNÍMEK, ANIMACE, ROZHOVOR S UČITELI NEBO ŽÁKY, NEBO DOKONCE FIKTIVNÍ PŘÍBĚH Z PROSTŘEDÍ ŠKOLY.

VÝHERCI BUDOU ODMĚNĚNI VÝLETEM

PRÁCE ODEVZDÁVÁJTE DO 14. 10. 2024 LUCII ŠIKLOVÉ
VŠECHNY ODEVZDANÉ PRÁCE BUDOU VYSTAVENY U PŘÍLEŽITOSTI OSLAV VÝROČÍ.

Žula Prosetín

Vítězný tým prvního ročníku ŽULA HOCKEJBAL CUPu – Zítra za 3 body

Ahoj příznivci ledního hokeje, ačkoliv od posledního vydání jsme toho už moc nenabruslili (konec sezony), přeci se jen pár podstatných věcí událo. Dne 20. 4. 2024 jsme v Pokřikově uzavřeli naši první sezonu. Při této příležitosti jsme vyhodnotili nejlepší hráče a brankáře a udělali trošku toho plánu na další období. Ten první jsme realizovali hned 8.6.2024, kdy jsme pořádali první ročník ŽULA HOCKEJBAL CUPu konaného v Prosetíně na umělce. Jednodenního turnaje se zúčastnilo celkem 6 týmů. Hrál se systémem každý s každým. Po odehraném prvním kole následoval boj o 5. a 6. místo posledních 2 celků a dále se pokračovalo klasickým semifinále, bojem o bronz a zlato. Vítězem se stal tým s netradičním názvem „Zítra za 3 body“. Jednalo se o tým složený z hráčů místního Sokola, kteří druhý den hráli ve Svitavách. První ročník tohoto turnaje jsme si i ve velkém vedru všichni užili a pevně věříme, že jsme udělali důležitý krok k tomu abychom mu za pár let mohli dát přívlastek „tradiční“. Čas plynul dál a my jsme se rozhodli zakoupit druhou sadu dresů vzhledem k přihlášení dvou soutěží. Jedná se o neregistrované soutěže Litomyšl a již tradiční Hlinsko. O začát-

ku těchto soutěží budete informováni prostřednictvím našeho Facebook účtu. Tímto děkujeme našim sponzorům, jako jsou POPILKA, Elektroinstalace NOVÁK, Grilmajsters Prosetín, Podlahy Pražan, Zámečnictví MICHAL POKORNÝ, Díly na Peugeoty DAVID ONDRÁČEK, a v neposlední řadě také děkujeme za podporu ze strany naší obce.

22. srpna 2024 jsme po letní pauze ochutnali první led a rovnou hlavní extraligový na zimním stadionu v Enteria Aréně v Pardubicích. Na úvod přípravy jsme porazili tým „Sněženek“ 5:3.

A jaké další akce chystáme? Pevně věříme, že nás přijdete osobně podpořit a hlasitě fandit na některý ze zápasů.

A protože se všem velice líbilo novoroční bruslení, jak již bylo zmiňováno začátkem tohoto roku, tak i letos se této akce všichni společně dočkáme. Termín s dostatečným předstihem zveřejníme opět prostřednictvím Facebook stránky Žula Prosetín, v dalším čísle Prosetínského zpravodaje a jak to jen půjde.

Grafický návrh nových dresů

Třídění odpadu

Proč je důležité třídit (a to nejen pet lahve, papír a sklo)! A hlavně třídit správně!

Téma třídění odpadů je stále aktuální, i když patříme v Evropě mezi nejlepší „třídíče“ a podle statistiky se z celkového množství vyprodukovaných obalových odpadů podařilo předat 75 % k recyklaci a dalších 11 % k energetickému využití. Každý obyvatel ČR vytrídil loni v průměru 75,6 kilogramu odpadu. Konkrétně to bylo 22,5 kilogramu papíru, 17,1 kilogramu plastů, 14,6 kilogramu skla, 0,4 kilogramu nápojových kartonů a 21 kilogramů kovů. K dispozici měli více než 920 tisíc barevných nádob na tříděný odpad a ze svého bydliště to k nim měli v průměru 90 metrů. V některých obcích třídí lidé místo do nádob na ulicích do pytlů přímo v domácnosti (článek o tzv. „pytlování“ jsme zveřej-

nili v minulém čísle). Nejvyšší míra recyklace byla dosažena tradičně u papíru, který lze využít bez problému. U plastových obalů byla dosažena celková míra recyklace 49 %, 78 % u obalů ze skla, 67 % u kovových obalů, u dřevěných obalů bylo dosaženo 37 % míry recyklace (zdroj: Tisková zpráva společnosti EKO-KOM z roku 2023).

Důvod k třídění odpadu není jen stále se zvyšující poplatky za placení odpadů. Likvidace odpadů je pro obec stále dražší, přitom bychom na tom mohli všichni vydělat. Tříděním odpadů do barevných kontejnerů logicky ubývá kila odpadu v klasických popelnicích (výsledky třídění staros-

ta každý rok zveřejňuje na fb stránkách obce). V loňském roce proběhlo v Prosetíně čipování popelnic, které by mohlo směřovat k vážení popelnic a podle váhy komunálního odpadu by mohla být nastavena cena poplatku. V některých obcích v ČR toto funguje už od roku 2019 (a např. ve Šitbořicích na Moravě už takto váží odpad od roku 2012). Jedním z plánů odpadového hospodářství České republiky je minimalizace nepříznivých účinků vzniku odpadů a nakládání s nimi na lidské zdraví a životní prostředí. Jak tedy na správné a efektivní třídění?

Recyklační symboly

Na většině obalů najdeme tzv. recyklační značky. Z pohledu aktuálně platného Zákona o obalech sice není povinné informovat o způsobu nakládání s obaly, ale mnoho výrobců toto uvádí. Tyto značky označují, z jakého materiálu je obal vyroben.

Asi nejznámější je postavička odhazující něco do koše. Někdy se mu říká basketbalista a jedná se o mezinárodní osvětový symbol vyjadřující „Neznečišťuj životní prostředí!“.

Dalším obecným symbolem je kruh se šipkami tzv. „zelený bod“, který deklaruje, že výrobce zaplatil do kolektivního systému, který zajišťuje likvidaci obalů (v České republice je to společnost EKO-KOM).

Povinnost značit součásti spotřebitelských, skupinových i přepravních obalů zhotovených z jakéhokoliv materiálu byla zrušena novelou Zákona o odpadech v roce 2006. Pokud však výrobce materiálové označení obalu uvede, musí se držet číselných a písmenných symbolů podle evropských směrnic.

Základní označení je nejčastěji grafický symbol recyklačního trojúhelníku doplněného buď číslem nebo zkratkou materiálu nebo obojím (obrazec sestávající ze tří plných šipek ve tvaru rovnostranného trojúhelníku je tzv. Möbiova smyčka). Toho si už určitě každý z vás všiml. Co jsem např. nevěděla je, že další možností je prolis pouze písmenného kódu materiálu ve dně či stěně obalu.

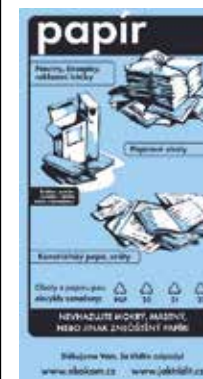
Jako zkratky materiálu jsou nejčastěji uváděny PAP nebo GL. Takže je na první pohled jasné, že se jedná o papírový nebo skleněný obal (sklo = GLASS). Složitější jsou označené plasty. Zkratky jako PET, PP nebo PS přímo označují druh plastu, ze kterého je obal vyroben. Často se taky setkáme s označením ALU (hliník) nebo C/PAP 81. Ty najdeme na hliníkových obalech od sýrů a na nápojových kartonech od džusu nebo mléka.

Barevné nádoby na odpad a co se do které hází, a naopak v žádném případě nehází!

Když se na hřišti objevily nové odpadkové koše, a to na třídění odpadu, měla jsem z toho obrovskou radost. Tato radost mi však vydržela jen do první velké akce na hřišti, kdy jsem zjistila, že je v obci stále ještě dost neznalých (a možná ignorantů) v tématu třídění odpadů.

Koše plné bez ohledu na to, který je na jaké suroviny. Opravdu jsem byla znechucena. Proč se my „třídíči“ snažíme, když nám to potom naprostá většina zkazí?!

Co kam tedy opravdu patří?

Modré nádoby => papír

Patří sem vše papírové od časopisů, novin, sešitů, až po krabice, vše z papírové lepenky nebo knihy (ty však pouze bez pevného obalu!). Častou otázkou je, zda sem patří i plata od vajec nebo rulička od toaletáku. Ano, i ty sem také patří. Na papíru nevádí ani kancelářské sponky nebo fóliové okénko na obálkách. Bublínkové obálky se třídí bez plastového vnitřku. Také sem můžete vyhodit hnědý sáček od pečiva s plastovou průsvitkou – ovšem čistý, neumaštěný. Co však rozhodně nepatří do modrého kontejneru jsou ušpiněné krabice od pizzy (umaštěný a jinak znečištěný papír nelze recyklovat), posmrkané ubrousky či kapesníčky (to je dokonce biologicky závadný odpad) a už vůbec ne papírové pleny. Také sem nepatří uhlový papír, termopapír (účtenky) nebo voskovaný papír.

pokračování na str. 14

ZEMNÍ Jaroslav Husák A VÝKOPOVÉ PRÁCE

Potřebujete

- vykopat základy
- vytrhat pařezy
- upravit terén
- kompletně zrealizovat kanalizační přípojku

777 971 204

pokračování ze str. 13

	# 20 PAP	Vlnitá lepenka
	# 21 PAP	Hladká lepenka
	# 22 PAP	Papír
	# 23 - # 39	Ostatní papír

Recyklační symboly pro papír

Žluté nádoby => plasty

Do kontejnerů na plasty patří nejen sešlápnuté PET lahve, ale také fólie, sáčky, plastové tašky, obaly od pracích, čistících a kosmetických přípravků, kelímky od mléčných výrobků, balící fólie od spotřebního zboží, obaly od CD disků a další výrobky z plastů. Co dost lidí neví je, že sem patří i pěnový obalový polystyren např. od nových spotřebičů (ten však v menších kusech).

Naopak sem nepatří mastné obaly se

zbytky potravin nebo čistících přípravků, obaly od žiravin, barev a jiných nebezpečných látek, podlahové krytiny či novodurové trubky.

A pozor! Nepleťte si celofán s obalovou fólií. Celofán je rostlinného původu.

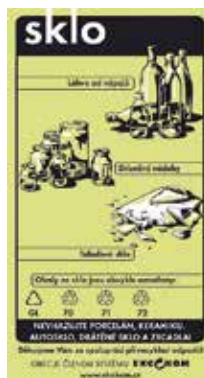
Recyklační symboly pro plast

Zajímavé je, že v České republice se daří recyklovat materiál ze zhruba 57 % PET lahví uvedených na trh. Zbývající část jich končí pohozená v přírodě nebo na skládkách a ve spalovnách. V průměrné české popelnici zabírají plasty nejvíc místa ze všech odpadů. Důležité je proto nejenom jejich třídění, ale i sešlápnutí či zmačkání před vyhozením.

Zelená nebo bílá nádoba => sklo

Na třídění skla se používají dva druhy kontejnerů. V případě, že je jen jeden druh kontejneru, můžete do něj vkládat sklo bez ohledu na jeho zbarvení, nejčastěji najdete zelený. Při vhazování skla do kontejneru ho nemusíte rozbíjet.

Asi každý ví, že do zeleného kontejneru můžeme vhazovat barevné sklo. Například lahve od vína, alkoholických i nealkoholických nápojů. Také sem ale patří tabulové sklo z oken a dveří nebo prázdné lahvičky od léků.

Do bílého kontejneru vhazujeme sklo čiré. Tedy lahve od nápojů, sklenice od kečupů, marmelád či zavařenin. Zavařovací sklenice není potřeba vymývat, stačí je pořádně vyprázdnit. Nemusíme ani odstraňovat víčka ani etikety.

Co do kontejneru na sklo v žádném případě nepatří je keramika, porcelán, autosklo, zrcadla, drátované sklo, zlacená a pokovená skla (a nenechává se to ani u kontejneru, i když

děti pak mají radost, jaký našli krásný talířek). Varné a laboratorní sklo, stejně jako sklokeramika do kontejneru také nepatří. Vratné zálohované sklo vracejte zpět do obchodu.

	# 70 GL	Čiré sklo
	# 71 GL	Zelené sklo
	# 72 GL	Hnědé sklo
	# 73 - # 79	Ostatní sklo

Recyklační symboly pro sklo

Šedá nádoba => kovy

Do kontejnerů na kovy patří drobnější kovový odpad, který lze skrz otvor bez problémů prostrčit. Prázdné plechovky od nápojů (které by měly být sešlápnuté) a konzerv, kovové tuby, alobal, kovové zátky, hřebíky, šroubky, kancelářské sponky a další drobné kovové odpady.

Obaly od aerosolů (od šlehačky, od voňavky, apod.) můžeme třídit také do sběrných nádob na kovy nebo odevzdat ve sběrném dvoře. Musíme ale

dbát na to, aby byly dokonale vyprázdněné.

Do těchto kontejnerů však nepatří plechovky od barev a jiných nebezpečných látek, tlakové nádoby se zbytky nebezpečných látek, ani domácí spotřebiče a jiná vysloužilá zařízení složená z více materiálů. Nepatří do nich ani těžké nebo toxické kovy, jakou jsou olovo či rtuť.

	# 40 FE	Železo
	# 41 ALU	Hliník
	# 42 - # 49	Ostatní kovy

Recyklační symboly pro kovy

Speciální červený kontejner => elektroodpad

Staré a nefunkční elektrické spotřebiče, baterie a akumulátory podléhají takzvanému „zpětnému odběru“, který zajišťují specializované firmy. Při nákupu nového zboží této kategorie zaplatíme v ceně příspěvek na provoz míst zpětného odběru a následnou recyklaci, takže si tuto službu vlastně „předplácíme“. Dříve jsme měli možnost tento odpad ukládat pouze ve sběrném dvoře u OÚ. Naštěstí už několik let máme v obci červený stacionární kontejner. (Kdo o něm náhodou neví, nachází se u hřiště. A polohy všech těchto kontejnerů lze nalézt na webových stránkách www.cervenekontejnery.cz).

Co do něj můžeme házet? Drobná elektrozařízení a baterie, která projdou otvorem, jako jsou mobilní telefony, IT zařízení, malé kuchyňské spotřebiče, hobby nářadí, tiskárny, PC a příslušenství k němu nebo elektronické hračky.

Rozhodně sem nepatří monitory, zářivky a žárovky nebo autobaterie.

Třídění jedlých olejů a tuků

Na mnoha místech v obci už také máme popelnice na jedlé oleje a tuky. Povinnost zajištění míst pro celoroční sběr jedlých olejů a tuků platí pro obce od roku 2020. Smyslem tohoto opatření je omezit vylévání použitých tuků do kanalizace, kde se zachytává a ucpává odpadní roury, v našem případě čističku odpadních vod (jak starosta neustále opakuje). Takovýto olej je ale ještě dobře využitelný. Nejlepším způsobem, jak vložit jedlý olej do nádoby, je v uzavřené plastové lahvi.

Do těchto nádob však nepatří minerální oleje (motorové, hydraulické, převodové) nebo maziva a kapaliny.

Sběr textilu

Povinnost zajistit sběr textilu ve všech obcích bude platit až od roku 2025. Již několik let se však jeho sběrem zabývá řada organizací a firem, proto není vzhled kontejneru jednotný a vždy je na něm uvedeno, které organizaci vyhozené věci dáváte. Pro všechny však platí, že bychom do nich měli vhazovat textil čistý a v zavázaných

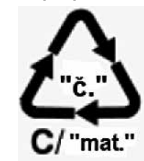
	# 60 TEX	Bavlna
	# 61 TEX	Pytlovina, juta
	# 62 - # 69	Ostatní textilie

Recyklační symboly pro textil

pytlích, které usnadní další přepravu. Kromě textilu se do některých kontejnerů sbírá i obuv a plyšové hračky.

Kompozitní materiály

V případě označení např. C/PET se jedná o obal z kompozitního materiálu. Za písmenem C a lomítkem je identifikační kód materiálu, který ve složení převažuje, zde PET. Tyto obaly však nepatří do žlutého kontejneru, ale do smíšeného odpadu. Výjimkou jsou nápojové kartony C/PAP.

Oranžová nádoba => nápojové kartony

Nápojové kartony, jak už jsem psala, jsou složeny z několika vrstev. Obsahují více než 70 % kvalitního papíru, ale také plast a hliník, který lze vytríděním znovu získat. Někdy se označují jako Tetra Pak, jde

však o obchodní název konkrétního výrobce. Tyto obaly se vhazují do tříděných kontejnerů oranžové barvy. Jedná se o krabice od vína, džusů, mléka a mléčných výrobků (např. smetana), které je nutné vždy sešlápnout a zmenšit jejich objem. Vymývat je nemusíte, stejně tak jako sklenice, a nevadí na nich ani plastová víčka. Pouze se jen ujistěte, že jsou dobře vyprázdněné.

Do těchto nádob se nehází měkké sáčky od polotovarových potravin, kávy, čaje apod.

U nás v obci tento kontejner nemáme. V takovém případě lze nápojové kartony vyhodit do žlutého, nebo případně i modrého kontejneru. Na třídící lince to potom dotřídí dle potřeby.

Recyklační symboly pro nápojové kartony

Studie LCA uvádí, že použití nápojových kartonů pro trvanlivé potraviny může snížit produkci skleníkových plynů až o 60 % oproti sklu, o 54 % v porovnání s plechovkou a o 36 % v porovnání s plastovými sáčky.

Hnědá nádoba => bioodpad

Statisticky tvoří biologicky rozložitelný odpad 25 % odpadu v popelnicích. U rodinných domů má většinou každý kompostér, ale opravdu tam házíme veškerý bioodpad? A jak se liší třídění bioodpadu do vlastního kompostu a do hnědých sběrných nádob?

Bioodpad produkujeme všichni, to je bez debat. V kuchyni při přípravě jídla, domácí mazlíčci, z pokojových rostlin a asi nejvíc ho vznikne na zahrádce. Do bioodpadu obecně patří skořápky od vajec, čajové sáčky, kávové filtry se sedlinou, papírové kartony od vajec, ale i slupky od citrusů nebo zbytky masových pokrmů, pečivo, exkrementy, chlupy a peří z domácích mazlíčků, nebo také popel z dřevěného uhlí. Je ale rozdíl

pokračování na str. 16

pokračování na str. 15

mezi tím, zda to vyhodíme do svého kompostu, nebo do hnědé popelnice.

Na zahrádce z vlastního kompostu chceme hodnotnou zeminu, kterou opět využijeme k pěstování. Můžeme tam tak s klidným svědomím vyhodit rostlinné zbytky, trus domácích zvířat, jako jsou králíci, slepice, ovce či domácí mazlíčci jako morčata, křečci (nikoli psi a kočičí exkrementy). Stejně tak tam můžeme vytřídit čajové sáčky, plata od vajec, ruličky od toaletního papíru, nebo skořápky od vajec. Abychom výsledný humus neměli kontaminovaný bakteriemi nebo například toxickými látkami z postřiků, nepatří tam citrusy a jiné chemicky ošetřené části rostlin, ale ani

odřezky z masa nebo kosti. Rostliny napadené chorobami nebo nedopalky cigaret si tam také rozhodně nevyhazujte. Pokud nemáme zahradu, můžeme využít tzv. vermikompostér, který je ideální alternativou pro kompostování v bytě. V případě, kdy třídíme bioodpad v rámci obecního systému, je nutné řídit se informacemi od obce. Záleží totiž na tom, co se s takovým odpadem potom děje dál. Obec může vytříděný bioodpad použít k výrobě vlastního kompostu, který se následně využije při údržbě parků, veřejných prostranství či lesů v jejím vlastnictví. Nebo ho může dodávat do bioplynových stanic, kde dochází k jeho přeměně na energii, nebo do průmyslových soukromých kompostáren. V našem případě ...

Co je také dobré vědět je to, jak je to s pálením odpadu na otevřených ohništích. V domácích podmínkách (otevřená ohniště, krby na zahradě apod.) lze dle zákona o ochraně ovzduší spálit suché rostlinné složky a dřevo, které nesmí obsahovat příměsi chemických látek. Pálení shrabané trávy, klestí, nebo listí nám legislativa nezakazuje, mělo by se ale vždy jednat o suchý materiál. Pokud plánujeme pálit větší množství materiálu, doporučuje se nahlášení příslušnému hasičskému záchrannému sboru.

Oheň nesmíme zakládat na strništích, loukách a v místech se vzrostlým porostem.

Obecně je ale vhodnější materiál využít přidáním do kompostu nebo třeba jako přírodní mulč, neprodukujeme tak zbytečně emise skleníkových plynů.

Tím, že se bioodpad dostane na skládku, dochází k jeho zakonzervování spolu s dalším nevyužitým odpadem bez možnosti efektivního zpracování. Při rozkladu bioodpadu uloženého na skládkách se navíc nekontrolovatelně uvolňuje metan, který je významným zástupcem tzv. skleníkových plynů.

Závěrem

Více informací k třídění odpadu najdete např. na stránkách **jaktridit.cz**, samosebou.cz nebo na fb stránkách Má to smysl, třídím odpad! Zajímavé jsou články „Šifra mistra třídiče“, které vysvětlují, kam vytřídit speciální obaly, jako např. plastovou lahev od mýdla s pumpičkou, skleněnou kořenku s mlýnkem, nebo prázdný lak na vlasy (potažmo spreje od vůní). Nebudte proto prosím lhostejní a určité třidejte odpad i nadále a pokud možno všude, kde se pohybujete.

Prosetínský zpravodaj

Redakční rada: Mgr. Pavlína Bezchlebová, Ing. Michal Vychroň, Martin Vít, Ing. Zuzana Drncová
e-mail redakce: redakce@zpravodaje@prosetin.eu
Fotografie: Bc. Michaela Vítová, archiv, autoři článků

Podepsané články vyjadřují názory autorů a nemusí být totožné se stanoviskem vydavatele.

Zpravodaj vydává obec Prosetín nákladem 300ks/3x ročně.

Je zdarma distribuován do schránek občanů na území obce Prosetín, Malinné, Mokřýšov a je k dispozici i v elektronické podobě na webových stránkách obce.

Zveřejňované fotografie v tomto zpravodaji jsou reportážního charakteru a nejsou v rozporu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 o ochraně osobních údajů („GDPR“).

Prosetínský Zpravodaj je zapsán do evidence periodického tisku Ministerstva kultury ČR pod evidenčním číslem E 11940.